

PRESUDA SUDA

14. listopada 1976.(*)

U predmetu C-29/76,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku, na temelju članka 1. Protokola od 3. lipnja 1971. o tumačenju Konvencije od 27. rujna 1968. o nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima od strane Suda, koji je uputio Oberlandesgericht Düsseldorf (Visoki zemaljski sud u Düsseldorfu, Njemačka) u postupku koji se vodi pred tim sudom između

LTU LUFTRANSPORTUNTERNEHMEN GMBH & Co. KG, Düsseldorf,

i

Europske organizacije za sigurnost zračne plovidbe EUROCONTROL, Bruxelles,

o tumačenju pojma „građanske i trgovačke stvari” u smislu prvog stavka članka 1. Konvencije od 27. rujna 1968.,

SUD,

u sastavu: H. Kutscher, predsjednik, A. M. Donner i P. Pescatore, predsjednici vijeća, J. Mertens de Wilmars, M. Sørensen, Lord Mackenzie Stuart i A. O'Keefe, suci,

nezavisni odvjetnik: G. Reischl,

tajnik: A. Van Houtte,

donosi sljedeću

PRESUDU

- 1 Rješenjem od 16. veljače 1976., koje je tajništvo Suda zaprimilo 18. ožujka iste godine, Oberlandesgericht Düsseldorf (Visoki zemaljski sud u Düsseldorfu) uputio je Sudu na temelju Protokola od 3. lipnja 1971. o tumačenju Konvencije od 27. rujna 1968. o nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (u daljnjem tekstu: Konvencija) od strane Suda zahtjev za prethodnu odluku o pitanju primjenjuje li se, za potrebe tumačenja pojma „građanske i trgovačke stvari” u smislu prvog stavka članka 1. Konvencije, pravo države u kojoj je donesena presuda ili pravo države u kojoj je pokrenut postupak provedbe naloga za izvršenje.

2 Iz spisa proizlazi da je zahtjev upućen u sklopu postupka utemeljenog na glavi III. odjeljku 2. Konvencije u kojem je Eurocontrol zatražio od nadležnih njemačkih sudova da odobre izvršenje naloga belgijskih sudova prema kojem društvo LTU treba platiti određene iznose naknade za uporabu opreme i usluga Eurocontrola.

3 Na temelju članka 1. Konvencije, ona se „primjenjuje u građanskim i trgovačkim predmetima, bez obzira na vrstu suda”. U drugom stavku članka 1. navodi se da se Konvencija ne primjenjuje na „1. status ili pravnu sposobnost fizičkih osoba, imovinska prava proizašla iz bračnog odnosa, oporuka i nasljeđivanja; 2. stečaj, postupke u vezi s likvidacijom nesolventnih poduzeća ili drugih pravnih osoba, sudske nagodbe, stečajne nagodbe i slične postupke; 3. socijalnu sigurnost; 4. arbitražu”.

Osim što propisuje primjenu Konvencije bez obzira na vrstu suda kojem je upućen predmet i što isključuje određene stvari iz njezina područja primjene, članak 1. ne sadržava druge pojedinosti o značenju dotičnog pojma.

Budući da članak 1. služi određivanju područja primjene Konvencije, važno je – kako bi se u što većoj mjeri osigurala jednakost i jedinstvenost prava i obveza koje proizlaze iz njega za države ugovornice i osobe na koje se Konvencija primjenjuje – ne tumačiti pojmove iz te odredbe kao jednostavno upućivanje na nacionalno pravo jedne ili druge države o kojima je riječ.

Time što propisuje da se Konvencija primjenjuje „bez obzira na vrstu suda”, članak 1. pokazuje da se pojam „građanskih i trgovačkih predmeta” ne može tumačiti samo s obzirom na raspodjelu nadležnosti među različitim vrstama sudova koji postoje u određenim državama.

Stoga pojam o kojem je riječ valja promatrati neovisno te ga tumačiti upućivanjem, prvo, na ciljeve i sustav Konvencije te drugo, na opća načela koja proizlaze iz cjelokupnog skupa nacionalnih pravnih sustava.

4 Ako se tumačenju tog pojma pristupi na taj način, posebno u svrhu primjene odredaba glave III. Konvencije, pojedine vrste sudskih odluka moraju se smatrati isključenima iz područja primjene Konvencije, bilo zbog pravnih odnosa između stranaka u sporu ili zbog predmeta spora.

Iako određene presude donesene u sporovima između javnog tijela i osobe privatnog prava mogu ući u područje primjene Konvencije, to nije slučaj kada javno tijelo djeluje u vezi s izvršavanjem svojih nadležnosti.

To vrijedi za sporove koji se – kao što je slučaj u sporu između stranaka u glavnom postupku – tiču povrata naknada koje osoba privatnog prava treba nacionalnom ili međunarodnom tijelu javnog prava platiti za uporabu opreme i usluga koje je pružilo to tijelo, osobito kada je ta uporaba obvezatna i isključiva.

To posebno vrijedi u slučajevima kada su u odnosu na korisnike, stopa naknade, način izračuna i postupak naplate utvrđeni jednostrano, kao što je slučaj u ovom predmetu, gdje je dotično tijelo jednostrano utvrdilo mjesto izvršenja obveze u svojem registriranom sjedištu te odabralo nacionalne sudove nadležne za odlučivanje o izvršenju obveze.

- 5 Stoga na upućeno pitanje valja odgovoriti da se pri tumačenju pojma „građanske i trgovačke stvari” za potrebe primjene Konvencije, a posebno njezine glave III., ne upućuje na pravo jedne od država o kojima je riječ nego, prvo, na ciljeve i sustav Konvencije te drugo, na opća načela koja proizlaze iz cjelokupnog skupa nacionalnih pravnih sustava.

Na temelju tih kriterija presuda donesena u sporu između javnog tijela i osobe privatnog prava, u kojem je javno tijelo djelovalo u vezi s izvršavanjem svojih nadležnosti, isključena je iz područja primjene Konvencije.

Troškovi

- 6 Troškovi vlade Savezne Republike Njemačke, vlade Talijanske Republike i Komisije Europskih zajednica, koje su podnijele očitovanja Sudu, ne nadoknađuju se.

Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred Oberlandesgerichtom Düsseldorf (Visoki zemaljski sud u Düsseldorfu), na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

SUD,

odlučujući o pitanju koje mu je Oberlandesgericht Düsseldorf (Visoki zemaljski sud u Düsseldorfu) uputio rješenjem od 16. veljače 1976., odlučuje:

- 1. Pri tumačenju pojma „građanske i trgovačke stvari” za potrebe primjene Konvencije od 27. rujna 1968. o nadležnosti i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima, a posebno njezine glave III., ne upućuje se na pravo jedne od država o kojima je riječ nego, prvo, na ciljeve i sustav Konvencije te drugo, na opća načela koja proizlaze iz cjelokupnog skupa nacionalnih pravnih sustava.**
- 2. Presuda donesena u sporu između javnog tijela i osobe privatnog prava, u kojem je javno tijelo djelovalo u vezi s izvršavanjem svojih nadležnosti, isključena je iz područja primjene Konvencije.**

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 14. listopada 1976.

[Potpisi]

* Jezik postupka: njemački